

DRUŽINSKI PRIJATELJ

poučno-zabavni list s podobami za slovenske družine.

Izhaja dvakrat mesečno in sicer vsak drugi in četrti petek v mesecu.

Naročnina je za vse leto 3 K., za pol leta 1 K 50 st. Posamne številke po tobakarnah stanejo 10 st.

Dopise, naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati pod naslovom: Uredništvo (oziroma uprava) „Druž. Prijatelj“ v

Rojanu pri Trstu, številka 3.

Poštno-hranilnični račun št. 864.139.

Stric „zajc“.

(Selska slika. — Spisal Števo E.)

Bog te živi mala, bela, s slamo krita hišica, ki se kakor veselo in nedolžno oko svetiš izmed sadnega drevja tam gori na zelenem Gaberniku. Kadar se spomnim na tebe, spomnim se tudi na gaberniškega Jožka, ali kakor smo mu rekli, strica «zajca»; ob enem pa se spomnim tudi na tiste zlate dni, ki sem jih preživel v prijazni hišici pri stricu «zajcu». Domovje strica Jožka mi je bilo v detinskih letih oni raj, kamor sem hrepenel z vsemi močmi svoje mlade duše.

Bilo pa je gori na Gaberniku res tudi tako kakor v raji! Klanec je bil oddaljen pol ure od župne cerkve in od mojega doma, torej ne baš predaletč za nedeljske obiske. Okrog hišice je takole spomladi cvelo sadno drevje, da je bilo veselje; mogočne češnje, hruške in jabolane, katere je bil stric Jožek sam sadil v mladosti, so mogočno razprostirale svoje veje in delale hladno senco. Doli v bregu pod hišo je imel stric Jožek majhen vinograd, katerega je negoval kot punčico svojega očesa; v njem so bile poleg trt žlahtne marelice, breskve in lepe namizne hruške, ki jih je znal umetno pridelovati. Pred hišo pa je stala velika uta iz močnih vinskih trt ki so krepko zraščene delale hladno senco. Kamenita miza in stoli, so služili svojemu namenu v polni meri; saj je bil baš tu oni prostor, iz katerega se ti je nudil najlepši razgled po dolini. Tam doli po dolini se je vila mogočna reka Sava; solnčni žarki so se kopali v njej in odsevali iz nje v tisoč bliščečih žarkih. Kdor je od tukaj opazoval vshajajoče solnce, ta se je zamaknil v stvarstvo, v vsemogočnost božjo in njegova duša se je sreče in hvaležnosti dvignila k Bogu.

Tudi stric Jožek je najraje todi posedel ko se je truden vračal iz vinograda, tu je obedoval, tu je bral svoj časopis, katerega je dobil vsakih štirinajst dni doli v vasi; tu pod košato uto je preživel polovico svojega življenja.

Često sem ga našel sedečega tam na klopi in zamaknjena v časopis. Ob takih prilikah sem ga navadno pozdravil:

«Ho, ho, stric, že zopet čitate? Kaj je novega po svetu?»

«Glej ga, glej, zajca, si zopet priskakal k meni v vas; to je lepo! Ali boš jedel eno jabolko?» In ni čakal stric Jožek, da bi mu odgovoril, hitel je v kaščo, prinesel mi dve, tri jabolki in suhih krljev.

«Kako se pa doma imate, ali so oče in mati zdravi?»

«Vsi se dobro imamo!» sem mu navadno odgovoril, saj če sem mu tudi imel kaj slabega povedati, sem tu pri gostoljubnem stricu vse pozabil in obračal vso pozornost na suhe krlje.

«Letos bosta pa zopet prišla z Janezom po češnje; le poglej, kako bodo polne, že petdeset let niso tako cvele» mi je rekel včasih in zadovoljno je pogledal na orjaška drevesa. Včasih pa, kadar je bil posebno dobre volje, mi je tudi pravil koliko truda je imel nekdanj, predno je vsa ta drevesa posadil in vzgojil.

«Vendar se danes ne kesam; saj mi je bil ta trud le v zabavo, nič mi ni škodoval. Star sem že, in ne bom več dolgo, a zaradi teh dreves mi bo težko zapustiti ta svet» zamislil se je stric Jožek.

«Saj niste še stari stric, nič ne boste še umrli, krepki in zdravi ste še in radi vas imamo, jaz vam že ne pustim, da bi pustili ta svet!»

Nasmehnil se je stric Jožek in me prijel za roko.

„Glej dečko, mlad si še in neizkušen, ti še ne veš, kaj je svet; toda prišla bodo leta, zgini-la bo mladost in siv bodeš kakor sem siv danes jaz. Šel boš morda po svetu, videl boš tuje kraje, videl boš veliko dobrega a še več slabega, toda vedi, da če boš priden, če boš dobre posnemal in se rad učil, ti bo šlo vse po sreči in imel boš prijetno starost kakor jo imam jaz, in ne bojim se umreti, kakor in kadar je božja volja“.

Oba sva molčala; stric je premišljeval kako je bilo, jaz pa sem ugibal, kako bode; ko bom jaz tak le. —

Tako je bilo, kadar sva sedela sama tam v košati senčnati uti, ves drugačen pa je bil mož, kadar nas je bilo več skupaj; tedaj nam je vselej kaj zanimivega povedal. Bil je stric Jožek stara korenina slovenska. Natančno je vedel povedati, kaj se je zgodilo pred šestdesetimi leti v devetih farah okrog Garbnika. Mož je v svojem življenju prebral že lepo število Blasnikovih praktik; vrhutega pa je bil že deset let naročnik malega časopisa, kateri je bil vir njegovih novic. Kadar se je raznesla po vaseh vest, da bo voj-ska, tedaj je bil enoglasno sklep, da se pozve pri stricu Jožku, kako stvari stoje, no in stric je vselej pojasnil položaj, če tudi morda ne tako, kot je bilo.

In pripovedovati je znal! Pravil nam je o Francozih, o tihotapcih, rokovnjačih, čarovnicah in Bog si vedi o čem še vse. On je bil živa kronika (zgodovinski zapisnik) cele župnije. Seveda vse, kar nam je pravil, videl je na svoje oči; saj če sam ne vidi ali ne potipa, itak ne verjame nikomur — tako je trdil.

Vsi smo ga radi poslušali; zlasti mi mladi smo se čudili njegovim zgodbam a tudi starejšim je napravil včasih mnogo zabave s svojim res zanimivim pripovedovanjem. Nekateri poredneži so sicer trdili, da si sproti izmišljuje stric Jožek, a če je bilo to resnično, tega ne bom preiskoval. Je že moralo biti res, kar nam je pravil stric, sicer bi ne užival toliko spoštovanja v celi župniji.

Dasi je bil že star, so ga ljudje radi vabili, da jim je prišel v vinograd pomagat, oziroma svetovat; on je najbolj vedel, katera trta obrodi v peščeni, in katera v globoki zemlji.

«Lizabelo nasadi, lizabelo», — je svetoval temu ali onemu, ki ga je prašal, iz kakšne trte bi zrastle tako uta kot je njegova. Največ so ga ljudje vabili zaradi tega, ker tam, kjer je bil stric Jožek, tam je bilo prijetno, tam so se pozabile težave in skrbi. Ob takih prilikah je namreč najrajše pravil o zakletih princezinjah in o svojih lovskih skušnjah. Glavni predmet tedaj mu je bil zajec.

Bil je namreč Jožek tudi lovec. Kaj mu je bilo mari, če se je ta ali oni v pest zasmeljal, ko ga je videl stati kje za ovinkom, kadar so imeli lov; saj on je svoje delo že opravil v vinogradu.

O, stric Jožek je znal streljati! Pa ne smete misliti, da je to on skrivaj delal, ne, imel je pravico in dokler je imel lov v zakupu matere gori v Ravnih, je igral vedno glavno ulogo pri tem športu. (pri tej zabavi.)

Ni toraj čudno, da je vedel toliko zanimivih zgodb iz svoje lovske prakse (vaje) in baš zato smo spremenili njegovo pristno ime v ime, stric «zajc»; seveda mu tega nismo rekli, da bi bil slišal, ker bi bil tedaj gotovo hud na nas.

Bilo je ono spomlad ko smo kopali pri nas v vinogradu. Sedeli smo popoldan pri malici tam za zidanico in ugibali, kakšno vreme bo jutri; bilo nas je precejšnje stevilo, ker so oče naprosili poleg strica zajca, brez katerega nismo mogli okopavati, še par drugih.

«Dež bo v kratkem», menil je Kotrinov Tine, ki je sploh slovel po naših hribih kot bistra glava. Štefic je bil tega mnenja, ker je dejal da je sinoči, ko je bil četrtek, bilo oblačno, ko je solnce zahajalo; zvečer pa je bil okolo lune oni sumljivi blišč, ki pomenja gotovo dež.

Drugi so pritrdjevali in razlagali svoje izkušnje, le stric Jožek si še ni omajal jezika. Zanj niso bili taki pogovori; poleg mene in očeta je sedel in vstrajno vlekel iz svoje tepke, o kateri nam je pravil, da mu jo je podaril sam francoski general, ko mu je nekoč postregel s polnim mehurjem dišečega tobaka.

Tedaj pa je prišel sem po stezi Podlipnikov študent in se prijazno ustavil pri naši družbi.

«O, Bog vam blagoslovi», pridni ste bili, pridni. No, in vi stric Jožko ste še vedno krepki,“ pristavil je za nekaj časa mladenič.

«Ej, nisem krepak ne, ko ima človek sedem in pol križev na hrbtu, tedaj že čuti, da je bilo nekdanj drugače — kaj se vam hoče, ki ste mladi, vi ne čutite tega“ in krepko je potegnili iz tepke. Potem pa je nadaljeval: «Hej Jože, pa tak gospod si že, boš kmalu imel novo mašo? Samo to bi še rad doživel, da bi bil pri novi maši navzoč, katero boš imel ti prvi iz naše fare. V katero šolo že pojdeš letos?»

«V zadnjo, če Bog da, v osmo,» mu odvrne Podlipnik.

«V osmo že? No letos se pa le pripravi in pridno poslušaj v šoli; veš letos se boste učili čarati. Točo boš potem lahko delal, točo, pravim, kakor mlinarjev Janez pšeno,“ razlaga stric zajc.

«Ne verjemite, stric, saj ne bo tako; saj se ne učimo tega v šoli.»

Kaj pa da ne! Le meni verjemite možje, študentje znajo narediti vse; samo neko trdo postavo imajo od višjih, da ne smejo nikomur povedati, kako se to godi. Zato pa tako taje. a niso zastoj črne šole, jaz že vem, kako ta reč gre.

«Kako boš pa ti o čaranju govoril, saj še nisi bil nikoli v šoli,» se obnese Kotrinov Tine, ki je tudi hotel veljati za kunštnega.

«Bil ali ne bil, misliš da sem tako zabiti kot gabrova grča — vem pa vendarle. Nimam zastoj sedem križev in pol na hrbtu» se jezi stric zajc.

«No, kaj to tudi veš kako čarovnice metlo jezdijo gori po Dobovcu?» draži ga Štefič.

Tega ravno ne vem, a vem pa le nekaj. — Ko sem bil še mlad sva bila velika prijatelja s Kovačevim študentom — v vasi ga ni nihče poznal, pa nekaj velikega je postal, to vem. — Hodila sva skupaj po gozdu in mi je marsikaj pravil, kar ne sme vedeti vsak. Dobro se še spominjam, ko je prišel zadnje leto domov; zdelal je bil osmo šolo. Šla sva po gozdu, in vsako drevo se mu je pripognilo do tal. Potem pa je napravil neko znamenje in izgovoril par latinskih besed in drevesa so postala zopet mirna.»

«Kako pa da so se mu drevesa klanjala?» poprašujemo vsi začudeni.

«Zato, ker je bil tako učen, da ga je še drevje spoštovalo. Pravil mi je tudi, kako moreš dobiti vse zaklade, ki so skriti pod zemljo.»

«Kaj, to ti je pravil? In ti veš to? hitel je Miha.

„Vem, vem! Ali to ni kar tako tja v en dan — če ne delaš natančno tako, kot je zapisano v bukval, pa ti rogati koj pete namaže. Če hočete, vam bom povedal, ali nobeden naj ne stori tegar, ker je nevarno; jaz sem že poskusil, pa si nič več ne želim kaj takega.

„Le povejte stric Jožek, le povejte!“ siliva ga midva z Janezom. In res — stric zajc je spil kozarec vina, nabasal novo tepko in pričel:

„Črnega mačka moraš dobiti, tacega, ki ne bo imel niti ene bele dlake. Tega moraš dejati živega kuhati na kvaterni četrtek o polnoči na vrhu Topolovškega hriba. Ko je maček kuhan, mu vzemi iz repa zadnjo kost in jo doma prevrtaj z jeklenim svedrom. Skozi zvrtno luknjo boš potem videl vse zaklade v soboto zvečer od enajste do dvanajste ure, kar jih je v zemlji tri ure daleč. Toda povem vam možje, da naj nobeden tega ne poskuša, ker bi imel gotovo tudi tako smolo, kot sem jo imel jaz pred štiri-letavali.

desetimi leti in pa moj prijatelj Drenov Pepe, katerega je ona zima pobrala“.

Prenehal je stric zajc in zmagoslavno pogledal Tineta kot bi hotel reči: kaj boš ti, mi kaj vemo, ki smo izkusili.

«Kako pa je bilo potem?» smo silili vanj vsi.

Popravil si je svojo tepko tobaka, pljunil krepko na desno in nadaljeval:

„Dolgo je že let od tega, vendar se še spominjam kot bi bilo včeraj. Jaz in Pepe bi bila rada bogata postala, pa se ni dalo drugače, kot da sva poskusila z mačkom. Dolgo sva ga iskala, pa ga nisva dobila, da bi bil popolnoma črn, kajti spaka, če tudi je črn ima vendar na trebuhu par belih kocin. — Neko nedeljo popoldan pa mi prinese Pepe veselo ukajoč v žaklju debelega mačka. —

„Jožek“, je dejal „zdaj sva pa na konju, čisto črn je kot glavni greh, ne uide nama. Tam v Teriški graščini sem ga ukradel; he, debel je kakor polh v jeseni“.

Odvezala sva vrečo in ga ogledovala pri belem dnevu, res, čisto črn je bil tako, da se je kar spreminjal. Jej, kako je dromljal, praskal pa ni nič.

„Ampak čakati morava do kvaterne nedelje“ — menil sem jaz. — „Kam bi ga spravila za ta čas, da nama ne uide?“

„Na naš skedenj pod kurnik ga deniva, tam bo najbolj preskrbljen, jaz bom skrbel, da nama ne pogine“. In Pepetov predlog je obveljal.

Oba sva bila vesela, obetala sva si zlate gradove in vsa brez skrbi pila pri Oblaku na mačkovo kožo.

Komaj sva čakala kvaterne nedelje. Malo naju je skrbelo, če pojde vse gladko, tudi maček je postal že ves suh — od skrbi. Ker sva se bala, da nama žival pogine, sva mu kupila mesa in mu sploh izborno postregla; sedaj naj se le on masti, potem se bova pa midva.

Pred božičem je bilo tisto soboto. Pepe je prišel k nam zvečer z vrečo in sva sedela nekaj casa tiho v hiši, drugi ni smel nihče vedeti za najin namen, sicer bi znal kdo drugi dvigniti zaklad. Sneg je zapadel po dnevu do pasa in komaj sva ga gazila malo potem proti topolovškemu vrhu.

Jaz sem nesel velik svinjski pisker in pa butaro drv, Pepe pa je imel dosti opraviti z mačkom, ki se je nenavadno oživel v vreči in poskušal svojo moč. Mraz je bil in sneg se nama je udiral pod nogami, ko sva s težavo lezla v hrib. Oba sva molčala, le maček je zdaj pa zdaj čudno zacvilil, da so naju kar mravljinici spre-

„Ne bo dobro“ menil je Pepe.

Beži, beži, korajža velja, sem mu dajal pogum, četudi sem se sam ves tresel mraza in skrivnostne groze.

„Kje ga pa bova“, je prašal Pepe.

Gori pri Mešnjakovi zidanici, ki je prav na vrhu — sem dejal.

Po dolgem trudu prideva do mesta. Naglo odmečeva sneg in jaz sem zakuril. Ko je bil ogenj, sva najprej sneg topila, da je bila voda topla potem sem pa vse skupaj — vrečo in mačka stlačil v lonec in natlačil še snega po vrhu.

Sedaj se pa le kuhaj mrha nadležna, in sedem na hlod posekane smreke, Pepe je zraven. Oba sva strmela v lonec in se čudila da ta pošast nič več ne cvili, da je čisto mirno v loncu. Sedela sva že precej časa na hlođu in voda v piskru je začela vreti.

„Sedaj pa bo hudir menda kmalu kuhan“ in Pepe stopi bliže da bi pogledal, kaj je z mačkom.

Star sem že in sem že marsikaj skusil, a kadar se spomnim one stašne noči, mi še vedno lasje stopijo po koncu.

„Kaj pa je bilo potem?“ smo priganjali mi.

Koga je bilo? prišli bi bili tedaj zraven in bi videli!

Ko je bil Pepe pri loncu, pa se kar naenkrat strese zemlja in nekaj zažvižga kot brzovlak, piskar se razleti na tisoč koscev, ogenj ugasne. — Že nevem, kako je ravno bilo. — Maček je planil iz ognja in naenkrat jih je bilo vse polno okrog naju — črnih s svitlimi očmi.

Vsi planejo na naju — praskajo in grizejo, da sem mislil, da mi bodo kožo potegnili raz telo. Jaz sem se jih otepal z vsemi štirimi, klical mater božjo in vse svetnike, a ko sem videl, da vse nič ne pomaga, zgrabil sem gorjačo in se zasukal okoli da so mački — to je vragovi — kar odskakovali. Takrat pa je Pepe vrgel gorjačo od sebe in jo ubral doli proti Turčkovi zidanici. —

„Hu, beži!“

Bil sem ves poten, vragov pa je bilo čim dalje več in še bolj drzni so bili. Eden mi je skočil na vrat in mi kučmo zbil z glave — drugi bodo isto storili. — O sveti Lukež, pomagaj! —

V naglem diru sem zgubil en čevelj v snegu in kučme tudi nisem imel. Brez sape v smrtnem strahu pridrvim do Čotovega Markota in ga kličem, da mi odpre, kajti slišal sem že v bližini vražje glasove.

„Hej, Marko Čotov, hitro mi odpri — — Marko odpri, he!“

A Markota ni hotelo biti k vratom; gluhi je bil malce in ni slišal mojih klicov.

Šele ko sem udaril z motiko po durih, da se je bajta potresla, je prestrašen hitel odpirat. «Oj ti para ti, ti si Jožek?»

Povedal sem mu, kaj se je zgodilo, in ga prosil da mi pomaga, da me vragovi vsaj tu pri njem ne bodo nadlegovali. In res, poškopila sva z blagoslovljeno vodo sv. treh kraljev in mir je bil potem; vendar pa ni noben celo noč zatiski očesa.

Ko se je zdanilo, sva s Markotom izpila pol litra brinjevca, dobila blagoslovljeno brinjevo vejo in se napolila previdno na vrh Topolovca da videva, kje je Pepe in kaj je z loncem; tudi čevelj in kučmo bi bil rad našel.

Ravno tedaj pa je prišel tudi Pepe gori po bregu brez kožuha in nama povedal, da je spal doli na Turčkovi zidanici, pa da ga je tako prokleta zeblo, da ne bo šel nič več tja spat. No, ni mu bilo treba, kajti ono noč se je bil prehladil, za kar je potem umrl še tisto zimo.

Tam kjer smo si jih sinoči z vragi dajali, je bilo vse shojeno in zmandrano, črepinje od lonca pa so bile po celem Topolovcu raznešene. Po dolgem iskanju sem našel svoj čevelj, a kučme nisem več dobil, ker so jo mački na tisoč koscev razcefrali. Dasi sem imel škodo, vendar sem bil tedaj vesel, da sem le še živ ostal, če prav sem bil ves razpraskan po obrazu, kar se mi ni zacementilo sedem mesecev. Spoznal sem pa tedaj, da ne bo nič z zakladi, ker jaz nisem bil zato, da bi se s hudičem poskušal.

Vsi smo strme poslušali strica zajca, posebno midva z Janezom, kar trenila nisva, da ne bi kaj preslišala.

«Veš kaj Jože» dejal je Štefci Podlipniku «to boš pa moral dati v «cajtenge», da svet zve junaške čine strice Jožka.»

Stric Jožek pa nam je še več sličnih povedal in vsako več ali manj vsolil s svojimi dovtipi, katerih mu ni nikoli zmanjkalo. Podlipnik je obljubil, da bo dal v «cajtenge» to le, kadar bo postal gospod, a ker tega do danes ni storil. Sem storil to jaz, da otmem kos domače zgodovine.

(Konec prihodnjič.)

Slovenci in Slovenke!

Spomnite se družbe sv. Cirila in Metoda.

V SENCI.

(Sfeval Števo E.)

A. Pri ljubici.

*Pomlad je zlata prišla spet,
odičila svovenski svet;
spet gozdič je zazelenel,
spet kos v goščavi je zapel.
Se mlado, staro veseli,
na prosto danes vse hiti;
ker je nedeljski popoldan,
počitka išče si zemljan.*

*I jaz v naravo pohitim,
tu prosto mislim in živim.
Pod bukev sedem v mehki mah,
otresem skrb, otresem prah;
nad mano bukev je košata
krog mene je zelena trata —
še višje jasno je nebo,
jaz srečen tukaj sem samó.*

*Naj drugi ljube zbirajo,
zaklade si nabirajo
jaz imam ljubo senco rad,
narava prosta — moj zaklad.
In če slučajno pridem kdaj,
čez dolga leta spet v ta kraj.
neznanec bodem morda vsem,
kot stari znanec — v senco grem.*

*Zato pozdravljam senčico
kot svojo zvesto ljubico,
kot staro znanko mladih dni
ki vsaki dan se prerodi — —.
Saj druge ljubice cvetó,
a kmalu, kmalu odcvetó —.
I to se meni senca zdi,
a slabša, ker — nazaj je ni — —.*

Listje.

Sodnjska povest, — Spisal Dragotin B.

(Konec.)

Bilo je staro poslopje. Mlin se je nahajal ob strani bistrega potoka; vse je bilo zagrajeno in močna železna mrežnata vrata so vodila na dvorišče. Moje prizadevanje odpreti vrata je bilo brezvspešno, ker je od znotraj pred vratmi ležal velik kamen. Ključavnica je bila vsa polomljena. Bil sem po starih vratih in kmalu se je pokazal star mož.

«Dobro jutro!» sem zaklical. — «Ali me morete pustiti noter? Jaz bi rad govoril z vami radi svojega žita!»

„Takoj gospod!“ odgovoril je starec, vidite da je ključavnica pohabljená. Naš mladi gospod je isto razdrobil.

„Tako, gospod Karol Butler? Z nogo?“ sem vprašal, medtem ko je starec odstranil kamen. „Kako to?“

„Gospod Karol je prišel zadnjo noč pozno domov, in ko je videl, da so vrata zaklenjena je butnil v ključavnico s svojo nogo.“

„Ah, gospod Karol Butler mora biti zelo nepotrpežljiv človek!?“

„Imate prav gospod, on je zelo divji človek.“

„Tu je pa moral zelo pozno domov priti?“

„Da, da, zelo pozno — ob četrty uri zjutraj.“

„Ali kje je bil v tem času?“

„Tega ne vem; a bil je bled kakor kaka prikazen.“

„Kdaj je šel iz hiše?“

„Ob desety uri zvečer, jaz sem ga videl iti.“

To poročilo mi je bilo zelo važno. Poskušal sem še več izvedeti od starca, ali postal je nezaupen in mi na moja vprašanja ni hotel odgovarjati. Kajpada znal sem vsejedno že zadosti.

„Je gospod Butler doma?“ vprašal sem po kratkem pomisleku.

„Da, on in njegov sin.“

„Potem je najbolje, da napravim kupčijo z njima.“

„Razume se samo ob sebi, gospod“, odgovoril mi je starec; bil je vesel, da se me je oprostil. Odpravil sem se v hišo, pozvonil sem in zahteval govoriti z gospodom Butlerjem o kupčiji. Kmalu sem bil v sobi, v koji sta se nahajala oce in sin. Prvi je bil lep, star mož, približno šestdesetlet star, sin je štel okoli dvaindvajset let. Tudi on je bil lepe postave, ali zelo bled in v njegovem očesu se je poznal nemir. Njegova suknja je visela na stolu.

„Gospod Butler“, rekel sem po navadnem pozdravu, „ali bi mi mogli jutri petdeset korcev koruze semleti?“

„Gotovo, pošljite jo sem in Vam bo postreženo.“

„Prav dobro — kako strašno je to, kar se je sinoči pri sosedu zgodilo!“

„Strašno!“ odgovoril je stari Butler. Iz dvombe je, da bi lastna hčerka nesrečneža bila morilka.“

„Vsa znamenja govore za to! opozoril sem jaz in uprl pogled na Karola Butler. On je hodil nemirno po sobi gori in doli.“

„Meni je zločin gospice Palmer nerazumljiv!“ rekel je stari gospod. „Ona je očeta pri srčno ljubila.“

„Morda je imela kak skrit povod za tako početje, n. pr. maščevanje.“

Zopet sem zrl v oči mladeniča. On ni mogel prenašati mojega pogleda in njegov obraz je bil pepelnatorumen.

„Bila je temna viharna noč, pričel je stari gospod zopet, „prav primerna za tako delo.“

„Da, verujem, bila je viharna noč. Vaš sin mora vse drugo najbolje vedeti, ker je bil vso noč zunaj.“

„Moj sin zunaj? Tu se motite; on je šel še pred menoj v postelj.“

„Da, gospod se moti,“ rekel je mladenič s poskusom, da bi se smehljaj, „jaz nisem včeraj zapustil hiše.“

„Resnično?“ sem ga vprašal mirno. „Vi ste pozabil torej, da ste zvečer ob deseti uri odšel iz hiše in se vrnil še le ob četrty uri zjutraj? Ko ste našel mrežnate duri zaklenjene, ste sunil z nogo ob duri in tako razbil kljucavnico.“

„Jeli to res?“ vprašal je ostro oče sina. Sin se je tresel po vsem telesu in ni mogel odgovoriti.

„Vprašam te, jeli res?“ je ponovil stari mož v zapovedujočem glasu.

„Da, zdi se mi, da sem bil šel zadnjo noč iz hiše, bil sem popolnoma pozabil.“

„Kako čudno, kaj takega pozabiti! In kje si bil, ako se sme vprašati?“

„V Jersey City. Imel sem tam opravila!“ — odgovoril je mladenič odločno.

„Opravila po noči?“ ponovil je starec v glasu neverjetnosti.

„Vaš sin se je zopet malo pomotil“, sem opozoril jaz. „On ni šel do Jersey City.“

„Kaj pomeni to?“ je zakričal mladenič z sumljivim glasom.

„Navadno, niste šli naprej, ampak le do Palmerjeve kočje.“

Mladenič je omahnil — njegov oče me je opazoval s pravim presenečenjem.

„Jaz — — jaz — — vas ne razumem —“ jecljal je mladi Butler po kratkem presledku.

„Kaj ne torej, vi me razumete popolnoma. Saj je vendar najbolje, če govorimo odkrito. Gospoda moja, jaz sem skrivnostni policijski detektiv (ovaduh) Brampton in je moja grenka dolžnost, Karola Butler-ja radi umora na gospodu Palmer aretirati (vkleniti).“

„To je lažnjiva ovadba!“ zakričal je mladi grešnik razburjeno.

„Vaše taje ne pomaga ničesa, mladenič. Dokazi vaše krivde so razločni. Nezadovoljen z umorom starčka, hočete tudi zvrniti krivdo na njegovega otroka. Radi tega ste se po trtah ki rastejo ob hiši gospice gori potrudil ter vso pot

zaznamoval s krvjo umorjenega pot, od vrat gospice pa do hišnih vrat.

„Katere priče imate proti meni?“

„Boga vsegamogočnega!“ odgovoril sem jaz in sem se bližal stolici, na kojoj je visela suknja mladeničeva. „Vidite, tu na hrbtu vaše suknje visita dva lista mandelnovega drevesa. Sprijela sta se vsled krvi vašega zločina na njej. Veter jih je podil na isto, ko ste se vi obrnili, da zapustite nesrečni kraj — in tu sti torej govoreči priči vaše krivde.“

Karol Butler je padel v stol, si prikrl obraz z obema rokama in ni dal več glasu od sebe

Pri svojem vstopu v sobo sem bil zapazil takoj lista na suknji in že naprej znal, da stojim pred Palmer-jevimi morilcem. Starejši Butler je bil kakor od strele zadet radi strašne obtožbe, ki se je dvigala proti sinu. Obnašanje sinovo ga je zagotovilo, da je res morilec in padel je nesrečnež v omedlevo.

Priskočil sem takoj na pomoč in dal morilca odpeljati v ječo. Dokazi njegove krivde so se dan za dnevom kopičili. Našla se je priča, ki ga je videla hoditi oni večer okoli hiše, nožar je spoznal nož in tudi moža, ki je pri njem nož kupil, s katerim je izvršil umor. Gospice Palmerjeve nedolžnost se je izkazala. Karol Butler je bil kriv spoznan umora in obsojen v smrt. Končal je svoje življenje; vendar ne v rabeljevi roki; teden pred določeno mu smrtjo, ga je bila prišla vroča mrzlica in umrl je v treh dneh, potem ko se je spovedal svojemu stvarniku.

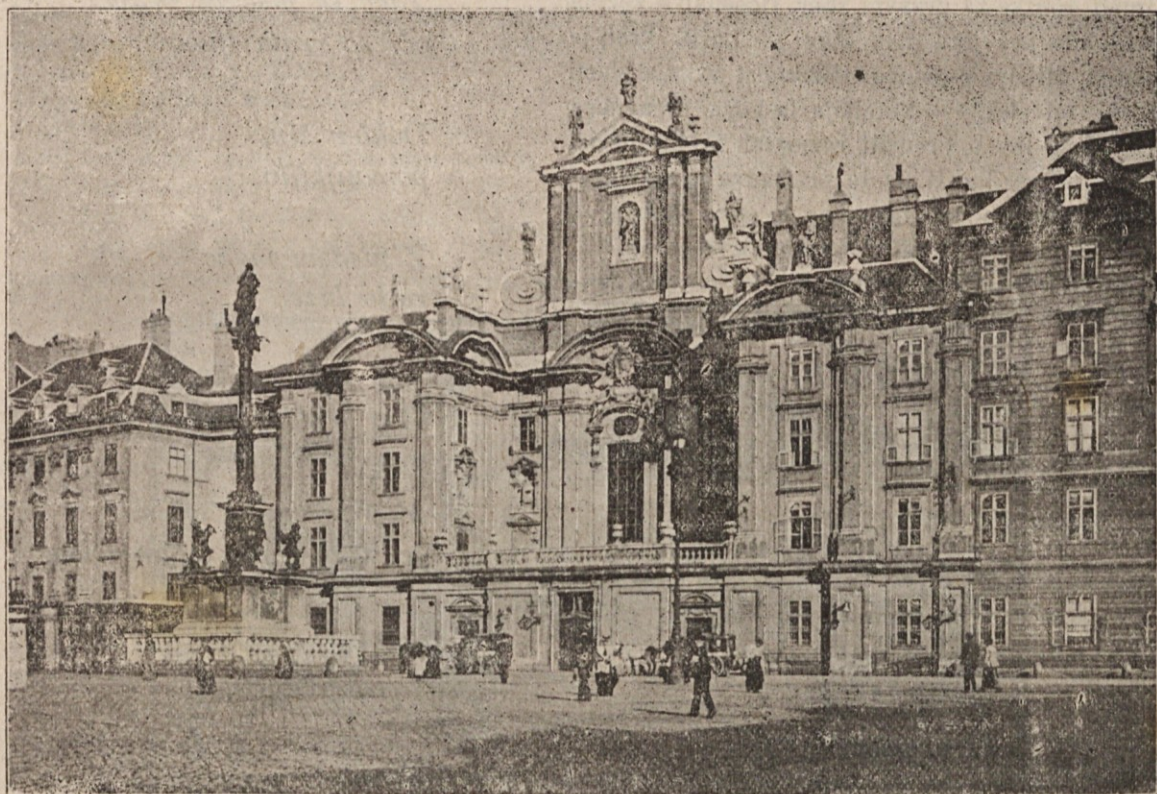
Zamera Levisa za njegov pogrešek je bila res smešna. Ni mi mogel odpustiti radi mojega vspeha, in minuli so tedni predno je le eno samo besedo govoril z menoj. — Nevošljivost je res vedno neumna.

K o l e d a r č e k .

Maj

13. IV. povelikonočna nedelja. (Evangelj: Jezus, obljubi učencem sv. Duha.) Servacij, šk.; Glicerija, dev. Peter Reg. — 14. ponceljek. Bonifacij, muč; Viktor in Korona, muč. — 15. torek. Zofija, muč.; Hilacij, ap. — Danes je zadnji krajec ob 8 uri zjutraj. Še be nestanovitno ereme. — 16. sredo. Janez Nepomuk, muč.; Ubald, šk. — 17. četrtek. Paškal, sp; Maksima, dev. — 18. petek. Feliks, sp; Venancij, muč; Erik, kralj — 19. sobota. Celestin, pap; Ivo, spozn. — 20. V povelikonočna nedelja. (Evangelj: Jezus uči o moči molitve.) Bernardin, sp.; Bazila. — 21. pondeljek. Valeus, muč.; Feliks, sp. — 22. torek. Helena, dev.; Julija, dev.; Emil; Rita, vd. — 23. sredo. Deridej, šk.; Afra, muč.; Andrej, sp. — Tu teden je križev teden. Danes je mlaj ob 8 uri 58' zjutraj. Znabiti bo vreme bolj stanovitno. — 24. četrtek. Kristusov vnebovohod. Mar. Dev., pom. kr. — 25. petek. Gregor VII. pap.; Urban I. pap. — 26. sobota. Filip Nerej, sp.; Elevterij, muč.

Dunaj: Marijina dvorna cerkev, vojno ministrstvo in kip Brezmadežne.

Kaj pravi politika ?

Avstrija-Ogrsko. Državni zbor. Ni se posrečilo ministru Gauču zlomiti upora nasprotnikov volilne reforme zlasti Poljakov in za to je odstopil. Ž njim je odstopil tudi minister za notranje zadeve Bilandt Raid, ki je bil menda pravi oče vladnega načrta. Nenavadno laskavo in toplo je pisano cesarjevo pismo na Gauča, v katerem se temu zahvaljuje za trud, ki si ga je dal da bi spravil volivno reformo pod streho. To pismo je nov dokaz da je cesarjeva volja, da se uvede splošna volivna pravica. To se pa razvidi tudi iz tega, da je imenoval za naslednika Gauču tržaškega namestnika princa Hohenlohe, ki je odločen pristaš splošne in jednake volivne pravice. Princ Hohenlohe je pridržal sebi notranje ministerstvo drugi ministri ostanejo na njegovo prošnjo še vsi na svojih mestih, dokler se ne posreči parlamentariziranje ministrstva. Princ Hohenlohe se sedaj jako marljivo pogaja z načelniki posamičnih strank. Izmed slovenskih poslancev sta bila vsprojeta dr. Šušteršič in dr. Ploj. Ta je zahteval za Korošce vsaj dva mandata, za Štajersko pa drugačno razdelitev volivnih okrožij. Izjavil je tudi, da mora Hohenlohe pri parlamentariziranju ministrstva dati primerno zastopstvo tudi Jugoslovanom. — Državni zbor je sklican za 15. t. m. — Baron Gauč je imenovan za predsednika najvišjega ra-

čunškega dvora. — Mesto tržaškega namestnika ostane za nekaj časa prazno. Med tem vodi posle namestništveni podpredsednik grof Šafgoč. — Drugi mesec pride k našemu cesarju v obisk nemški cesar. Temu obisku pripisujejo veliko politično važnost zlasti z ozirom na razmerje, ki je nastalo med Nemčijo in Italijo. — Socijalni demokratje groze s splošno stavko ako zavlačijo v zbornici volivno preosnovo. — Pri državnozbornskih volitvah na Ogrskem si je priborila Košutova stranka velikansko večino. Na mnogih krajih so bili nemiri. Tudi ubitih je bilo več oseb. — Stranka, ki je pestila z brezobzirnostjo skoro 40 let bratski hrvaški narod, je dobila pri zadnjih volitvah zasluženo plačilo. Opozicijske stranke so zmagale v 53 krajih in prejšnja večina je potisnjena v manjšino. Najuplivnejši možje narodne stranke so ali odstopili od kandidature ali pa so propadli. Ban Pejačević in podban Chavrak sta menda že podala ostavke. Kdo bo novi ban, se še ne ve. Upamo, da bodo novi možje preskrbili svojemu narodu boljših dni.

Drugi kraji. Ruska ministra Witte in Durново sta odstopila. Novim ministrom je imenovan Goremikin. Dn. 10. t. m. je car s prestolnim govorom otvoril državno dumo. Prva seja je dne 10. t. m. ob 4. V tej seji se izvoli predsedništvo dume. Najmočnejša stranka je konstitucionalna, v kateri je pa več struj. — Tudi na Francoskem

so imeli volitve za državni zbor. Dosedan a večina je pridobila nekoliko mandatov. — Laški kralj je otvoril v Milanu razstavo. Pozornost vzbuja zlasti avstrijski oddelek. — Komisija laškega državnega zbora, ki je imela preučiti razmerah pri mornarici je našla nepravilno-ti. Iz te preiskave je razvidno, da ima Italija močno brotlovje le na papirju, v resnici je pa vse za nič.

Narodno blago.

(Napisal : Povirski.)

Miza obložena,
hiša preložena.

Enkrat naloženo,
nikdar odloženo. (zakon)

Ohol in premožen,
prav redko pobožen.

Mladega učimo,
starega častimo.

Noč v posteljo, dan v oči
on naj dela, ona spi.

Brez setve ni žetve,
brez zrnja ni mletve.

Brez zrna v klasi
so slabi časi,

Eden pridobi,
a drugi razdrobi.

Skopuh in oderuh,
dva brata, eden duh.

Kdor služi,
je v luži.

Nezrel in mlad,
preskoči rad.

Tako se piše in pravi :
oči so vrata ljubavi.

Dokler živ,
pomanjkljiv.

Z medom maže,
rado laže.

Bog oblači,
Bog i slači.

Moč velika je omika,
če se dobro z lepim stika.

Suh v prepiru,
rejen v miru.

Se plaši svoje sence,
tak ni za nas Slovence.

NAŠA DRUŠTVA.

Slovenska Moška Marijina družba v Trstu bode imela svoj redni mesečni shod dne 20. t. m. ob 1 uri in tri četrt popoldne, in sicer v cerkvi sv. Antona Novega.

Vhod skozi zakristijo. Kapelica je postala premala radi narastajočega števila udov.

Tako je izbran tudi primernejši kraj, ker bodo mogli v cerkvi lahko vsi sedeti, kar ni bilo možno v kapeli. Izbran je tudi primernejši čas, in tako je ustrezno posebno bolj oddaljenim udom. Toraj napredujemo.

Iskaz doneskov za Marijin dom nabranih od 25/2 do 24/3 1906.

Marija Birska ml. 11 K. 20 h Marija Stanič 20 K. Elizabeta Jug 22 K. Helena Vidali 37 K. Ivana Gaeta 73 K. Ivan Stefančič 10 K. Ivana Stokelj 36 K. 60 h. Frančišek Guštin 195 K. 80 h. Frančišek Kosec 32 K. V poštno hranilnico uloženi 215 K. Skupno 652 K 60 h. Stroški 24 K. Ostane 628 K 60 h. (To od nabiralcev.)

Ustanovniki po 20 K. Andrej Zink duhovnik, M. J. Marija Lavrenčič, Marija Ahačič, Katarina Ahačič. Marija Bunc, N. K., Marija Jazbec, Helena Sila, Z. F. Marijina hči, Ana Kumar. Marija Kumar, Marija Ferluga, Štefan Jenko, M. R.

Redni udje po 2 kr. in več: Štefan Ferfolja 4 K., Marija Simonič, Marija Terezija Simonič, Marija Skrt, Ana Kravanja, Marija Wasserman. Marija Podjavoršek, Frančiška Turk 5 K., Marjeta Ostank. Lucija Trebec 5 K., Antonija Perje, Ana Küdler. Frančiška Vinkler, Justina Gliha, Marija

Kavčič, M. R. 10 K, Marija Vitez 10 K, Frančiška Fuk, 6 K., Ivana Tomazič, Kristina Peršič 4 K., Karola Renčelj, 5 K., Neža Rupaz 4 K., N. Cuder 10 K., Ivana Vekjet, Barbara Lanata 4 K., Justina Pakež.

Podporniki po 1 K.: Marija Šuc.

Darovali;

Msgr. Jurij Kopp, kardinal — Vratislava	100 K
„ Ivan Flapp, škof — Poreč	10 „
„ France Sedej, nadškof — Gorica	50 „
„ Jožef Kahn, kn. škof — Celovec	20 „

„ Frančišek Bauer, kn. škof — Olomuc	20 „
„ Mihael Napotnik kn. škof Maribor	15 „
„ P. S.	Trst 10 „

G. C. 10 K. Berta Mateusche 10 K., Ivan Miler 4 K. N. N. 4 K., A. C. 4 K., Rožalija Gstaltner 3 K., Dodmassci, 3 K., N. N. 2 K., N. N. 2 K., N. N. 2 K., N. N. 2 K. Ema Polacco 1 K. 20 h., Klara Čehovin 1 K. 40 h. N. N. Marija Batič, N. N., Anton Kjuvič, M. Hosteli, Ana Humari N. N. N. N. A. J. po 1 K. Marija Blažetič 20 h. Neža Crhovec 20 h. Marija Husa 40 h.

Ustreljenje ruskih upornikov.

* * * NOVICE * * *

† Č. g. Janez Dermastia. V Gorici je umrl č. g. Janez Dermastia vikar v Plaveh. Zlomil si je nogo, dobil je zastrupljenje krvi, odvzeli so mu sicer nogo, a prepozno, moral je umreti. Bil je še komaj 35 let star. Pokojnik je bil zmed prvih, ki so spravili na Goriškem katoliško-narodno gibanje v tok. Skozi tri leta je bil urednik „Primorskega lista“. Katoliško ljudstvo na Goriškem je izgubilo v njem neumornega delavca!

Učiteljstvo Trsta in okolice se je združilo dne 6. t. m. v „Učiteljsko društvo“. Za predsednika je bil izvoljen g. Stipe Ferluga. Pristopilo je okolo 70 članov.

Na Opčinah je umrl minoli petek 76letni Peter Sosič, bivši mnogoletni župan in mož stare slovenske korenine N. v m. p

„Ilirija“ se imenuje novo slovensko pevsko društvo, ki se je ustanovilo te dni v Trstu pri sv. Jakobu.

Za uboge sirote Šemec v Rojanu je prejel podpisani sledeče mlodare, katere hvaležno objavlja:

Gospica A. P.	— — —	K 5—
G. J.	— — —	K 2—
Neimenovani	— — —	K 2—
		Skupaj K 9—

Bog plati!

Jakob Ukmar.

Pri pogrebih v Trstu se mora v bodoče voziti po najkrajši poti v cerkev in na pokopališče. Tako se glasi najnovejša odredba civilne oblasti

Povozil je tovorni vlak št. 136 dne 4. t. m. ob 2. uri popoldne med postajama Prosek in Nabrežina 54letnega pastirja Rudolfa Remca. Remec je hotel odpoditi telico, ki mu je pri zaprti zatvornici ušla na progo. Telico je rešil a sam pa je prišel pod kolesa stroja, katera so mu obe nogi pod kolena odtrgale. Strojevodja je nato ustavljal vlak, s katerim so potem ponesrečenca odpeljali v tržaško bolnišnico.

Lepo delavsko slavnost je imelo goriško delavstvo minolo soboto in nedeljo. V soboto zvečer je bila blagoslovljena nova zastava Marijinega društva „Skalnice“. V nedeljo zjutraj pa je romalo zavedno goriško delavstvo na sv. Goro. Procesijo je vodil prelat dr. Gabrievčič. Po cerkveni slovesnosti je bila na trati ljudska zabava s petjem in predavanji.

Grozen požar je v nedeljo 6. t. m. ponoči pokončal lepo vas Moste pri Mokronogu. Okrog pol enajste ure ponoči se je prikazal plamen. Uničil je ogenj dvema gospodarjema hiše, štirim pa vsa gospodarska poslopja. Živina je zgorela skoro vsa. Najstrašneje je pa, da je zgorel v ognju 6letni Alojzij Borštinar. Trije bratje so spali na hlevu, Alojzij, osemletni Karol in 17letni Jožef Alojzija niso mogli dobiti iz ognja, pač pa druga dva, vsa ožgana, ki sta že umrla vsled opeklina. Novopreustrojena požarna bramba iz Mokronoga je bila prva na mestu in s tem je prišla ognjeni krst pod poveljnistvom načelnika g. šolskega voditelja Josipa Tratarja.

Cvetko Rubetič umrl. Dne 4. t. m. je umrl v Zagrebu po daljši boleznici v 65. letu starosti stolni kanonik Cv. tko Rubetič. Pokojnik je bil nad 30 let marljiv pisatelj društva sv. Jeromina zadnja štiri leta pa predsednik. Tudi na polju ljudske organizacije je bil zelo delaven. Z njim so Hrvatje izubili mnogo. Počivaj v miru!

Češki, slovenski in hrvatski romarji pri papežu. — Dne 28. aprila je papež vsprejel v avdijenci okolu 300 romarjev, čeških, slovenskih in hrvatskih: največ je bilo Čehov. Romarje je papežu predstavil češki škof Doubrava iz Kraljevega Gradca. Na koncu avdijence so Čehi zapeli češko himno sv. Vavla.

Kadetna šola v Trstu se opusti. Že pred dlje časom se je govorilo da namerava vojno ministerstvo odpraviti kadetno šolo v Trstu. Sedaj javljajo z Dunaja, da se že početkom novega šolskega leta ne bo o več vsprejemali gojenci v prvi tečaj, a drugi tečaji bodo trajali dalje, dokler dotični gojenci ne dovršijo svojih nauk.

Istočasno je vojno ministerstvo sklenilo odpraviti vojaške šole v vseh večjih mestih ter ustanovljati iste v malih mestih, ki so pripravneja z moralnega in zdravstvenega stališča.

Buffalo Bill v Trstu. To je četa obstoječa iz kakih 800 junakov raznih narodnosti, ki bodo kazali te dni v Trstu svoje umetnosti in spretnosti na konjih. Odtod pojdejo potem v Ljubljano in Z greb.

Novo pokopališče imajo sedaj Ljubljančani „pri sv. Križu.“ Prvi tu pokopan mrlič je pokojni župnik šentpeterski g. Malenšek.

Poziv z Velehrada. S posvečenega Velehrada, zibelke svete vere in krščanske omike vsega Slovanstva, se bodo razposlale velepomeljve majhne podobe sv. Cirila in Metoda, naših slovanskih blagovestnikov s slovenskim besedilom.

Dohodek bo namenjen vzvišenemu smotru, za obisk groba sv. Metoda, velikega slovanskega apostola.

Obračamo danes svoj glas k bratom Slovincem, gorečim častivcem ss. Cirila in Metoda, da bi te male podobe kar najbolj med seboj razširili. Za 6 K, ki se naj pošljejo naprej, bomo poslali 100 izvodov, za 25 K pa 500 izvodov. Velike slike brez okvirja se dobe za 5 K, a v krasnem, umetnem okvirju 20 K. Naročila se naj pošiljajo na naslov „Ruch Cyrillo-Methodejsky“ na Velehrade (Moravia).

Katoliške slovenske časopise prosimo, da to ponatisnejo.

Podrla se je na Dunaju streha, kjer hranijo električne vozove. Ponesrečilo je deset delavcev.

500 letnico svojega obstoja obhaja te dni v Rimu svetovnoznani zavod dell' Anima. Naš prevz. g. škof je bil prej tam ravnatelj.

Pomanjkanje žensk v Ameriki. — Neka velika neprilika zadene kmalu Ameriko s tem, da bo primanjkovalo žensk. V Ameriki se rodi čim dalje manj žensk, tako da sami Amerikanci jemljejo za žene evropejske naseljenke. Amerikanci pa imajo raje Evropejke radi tega, ker so dražestneje in pridneje. Ali še neko drugo dejstvo je krivo, da primanjkuje žensk v Ameriki. Naseljenci so skoraj sami moški in so večinoma neoženjeni. Vsak teden pride v Ameriko nekoliko stotnih neoženjenih ljudi, a le malo žen in deklet.

Novo skladbe. — Marijine pesmi za mešan zbor in orglje zložil P. A. Sattner, ord. ff. min. — Cena: partit. K. 1.80, glasovi po 50 v. Založila Katoliška bukvarna.

Na večernem nebu je videti sedaj tri planete (zvezde, ki krožijo okoli solna) Jupitra, Venero in Marta. Jupiter in Venera sta videti velika. Mart je bolj majhen in rudečkast.

Iz Št. Vida nad Ljubljano. Šentvidci nočemo zaostajati za drugimi, kar se tiče napredka in izobrazbe. Shodi in predavanja, katera je prirejala tukajšnja Blaž Potočnikova čitalnica v minuli zimski dobi, niso bila zastoj; ustanovili smo si ljudsko hranilnico in posojilnico, katera jako dobro vspeva, ker se tukajšnji možje zavedajo njene važnosti in dobrote. To pa se je pokazalo tudi pri občinskih volitvah minuli teden; nasprotniki liberalci katerih tudi tukaj ne manjka, so napeli vse sile hoteč si osvojiti vsaj prvi razred a naši možje so stali trdno, zavedni na strani Slov. ljud. stranke“ zmagali so sijajno v vseh treh razredih, in s tem izrekli veliko nezaupnico brezverski in protiljudski liberalni stranki. Na veliki shod v Ljubljano dne 29. m. m. smo tudi Šentvidci pohiteli v obilnem številu, ter si tam utrdili prepričanje, da so „Sl. ljud. stranka“ in njeni poslanci tisti, ki res nesebno in z uspehom delajo v korist slovenskega ljudstva.

Pa še nekaj ne smem prevzeti, kar je tudi novo v Št. Vidu — Šentvidci smo sicer v vsakem oziru „interesantni“ že od nekaj. Poglejte naprimer naš trg vse tu najdete: kaj vse tu najdete; imamo tovarne, zavode, tri šole (?), pri vsaki drugi hiši gostilno, brivnico in kdovekaj še vse —. A nekaj je pa le bilo, kar nas je kazilo. To, da do sedaj nismo imeli prodajalne v kateri bi se dobival „Narodni kolek“, to ni bilo lepo. Toda zdaj je že drugače; zvedeli smo namreč iz „Druž. Prijatelja“, da prodajajo „Narodni kolek“ že tudi v Ameriki, pa smo se prašali: „He, kaj pa mi?“ S kratka: Naša, trafikantinja gdc. I. Zakotnikova, ki prodaja tudi „Slovenca“, je zapazila pomanjkljaj in nam ga je preskrbela za piruhe. Tako je prav, Slovenci po njega!

Iz Ljubljane. V nedeljo 29. t. m. je sklical naš poslanec g. dr. I. Šušteršič v Ljubljani velik shod, na katerem je bila zastopana skoro cela Kranjska dežela. Dr. Šušteršič je v krasnem, nad eno uro dolgem govoru pojasnil notranji politični položaj nasproti vol. reformi. Rekel je, da bo treba še mnogo boja, predno se izvojuje nova volilna pravica. Vsi nasprotniki so se združili in mislijo volilno reformo pokopati na ta način, da vržejo ministra Gautscha, a motijo se, ministri minejo, a ljudstvo ostane in to ljudstvo ne bo odnehalo prej, da se mu da pravica, katera mu gre in naj bo miniterski predsednik Peter ali Pavel. Ožigosal je govornik ljubljanske liberalce, ki so zadnič s kravjimi zvonci preperečili; da ni prišlo ljudstvo do pravic v dež. zboru Kranjskem. Ta stranka ima sicer že marsikatero izdajstvo na vesti, a tako črnega še ni napravila, kot je bilo to. Ljubše je tej stranki, da jo Nemeč milostno

sprejme za dekle kot pa da bi si opomoglo kmečko ljudstvo. — Če taka stranka stranka shira počasi, nam seve ne bo žal. Treba bo naprositi Bolčevega Pepeta, da jo zapelje na Studenec, če je še kaj prostora notri — —.

Delavec.

171. vodstvena seja družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani se je vršila v sredo dne 2. majnika 1906 v družbinih prostorih v „Narodnem domu.“ Navzočni: Tomo Zupan (prvomestnik), Aleksander Hudovernik (blagajnik) Luka Svetec (namestni prvomestnik), Dr. Ivan Svetina, Ivan Šubič in Dr. Pavel Turner. Svojo odsotnost je opravičil Anton Porekar. — Potem ko je prvomestnik Tomo Zupan ob 3. uri pop. otvoril sejo z običajnim pozdravom, se je sklenilo, da se nabavijo popolnoma umetnostno izdelani družbini nabiralniki, ako se oglasi dovolj odjemalcev za nje. Posamezni komadi bodo stali krog 10 kron ter bode odjemalcem v naprej vplačati družbin potrošek za nabiralnik, ki pa ne preneha biti družbina last. Sklenilo se je, da se bodo odslej objavljali v vsakoletnem družbinem vestniku pri imenih posameznih podružnic tudi oni zneski, koje bodo skupile za „narodni kolek.“ Potem ko se je še rešilo „kavino vprašanje“ ter upapolnemu podjetju koroških Slovencev za njihov „Učiteljski dom“ votiralo 200 kron in resilo še nekaj drugih prošnja za podpore, je zaključil prvomestnik ob $\frac{1}{3}$ 7. uro sejo.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je prejela v korist otroškemu vrtcu na Savi pri Jesenicah dve novi pokroviteljini: 1.) Tomo Potočnik, župnik na Breznici je daroval 200 K ter se prišteje pokroviteljem moške podružnice v Radovljici. 2.) Ljubljanski bogoslovci 1906. l. so položili domovini na altar 200 K, ki so jih zložili deloma v minulem, deloma v tekočem šolskem letu. Zavzemali bodo št. 53 med pokrovitelji prve ljubljanske podružnice; zastopal jih bo g. Ivan Pogačar. Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda s posebnim veseljem beleži navdušenje teh mladih gospodov za narodno vzgojo slovenskih otrok, katerim kmalu sami postanejo učitelji in vzgojitelji. — Dalje je prejelo podpisano vodstvo volilo 100 K, ki jih je v oporoki zapustil družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani preprost mož izmed naroda, † Jožef Lipovec, po domače Markelj, posestnik pri sv. Križu nad Jesenicami. Srčna hvala vsem darovateljem. Živeli nasledn ki!

Potresno leto. V maloštevilnih mesecih l. 1906. je nastopila cela vrsta potresov in ognjeniških nesreč. Prvi potres to leto je bil javljen 2. januarja. Čutili so ga isti čas v Gradcu in Zagrebu in več ogrskih mestih. 10. januarja so čutili tudi na Du-

naju lahke potresne sunke in stotako po nižje-avstrijskih, moravskih in ogrskih mestih. Močen potres so imeli 16. januarja v Kalabriji. 31. januarja je razrušil potres mesta po obrežju Kolumbije. Mnogo ljudi je izgubilo življenje in več manjših otokov je popolnoma izginilo. Ta potres je trajal (seveda z odmori) cel teden. 21. februarja so poročali o potresu iz Kavkaza. Vendar je bilo tam samo nekaj hiš poškodovanih. Meseca marca se je pripetila silna potresna nezgoda na otoku Formozi. Več mest je bilo razrušenih, do 7000 ljudi je našlo smrt med razvalinami. 23. marca je bil hotres na Antilih in 21. marca v Ustiki v južni Italiji. Aprila meseca je pričel bljuvati Vezuv in konec te vrste tvori veliki potres v San Francisku v Severni Ameriki.

Naša slika.

Dunajčani so bili od nekdanj vneti Marijine častivci. Sezidali so lepe cerkve v čast nebeški kraljici. Marijino cerkev, ki je pri cesarskem dvoru na Dunaju. Notranjščino te veličastne cerkve smo že enkrat prijavili v naš m listu, danes vidite njeno sprednjo stran. Pred cerkvo je steber s kipom Brezmadežne, poleg je pa vojno ministerstvo.

Druga sliba pa nam kaže pretresljiv prizor, ki se je minolo leto t likrat ponavljal na Ruskem. Vojaki ustrelje od vojaške oblasti na smrt obsojene upornike Enega niso usmrtili s prvim strelom, zato ga ustrelili poveljnik s ramokresom.

Za kratek čas.

(Napisal — Števo E.)

Pred sodnikom. „No, gospodična, koliko ste stari in katerega dne ste bili rojeni?“ Ona: „Ne spominjam se natančno!“ Sodnik: „To boste vendar vedeli; saj ste bila zraven!“

Baharija. „Kaj, samo 90 kg. tehtam danes!? Zadnjič sem jih pa imel 100!“ — Ona: „Veš, danes si pozabil natakniti prstane.“

Odveč. „Poglej, Jaka, kako dolge lase imaš, daj se no vendar ostriči!“ — „Ljuba Mica, čemu?; saj bi mi zopet zrastle!“ —

Dobra kupčija. A: „Koliko mi daš za konja?“ B: „Velik voz sena.“ — A: „Čemu pa mi bo seno, ko ne bom imel konja?“ — B: „E, kaj tisto, posodil ti bom konja toliko časa, da bo seno snedel.“

En celi dan. Gospod: „Zakaj ste pa bili odpuščeni iz svoje prejšnje službe?“ Strežnik: „Enkrat samkrat sem bil pijan.“ Gospod: „In koliko časa ste bili v službi?“ Strežnik: „En celi dan.“ —

Abstinent. A: „Naš Jure je postal abstinent pa ga sedaj še bolj pije kot ga je poprej!“ B: „Prav ima, s tem dela za zmernost — čim več vina bo zatrl, tem manj bo pijancev.“ A: „Potem ga pa še bomo!“ —

Ob resnici. A: „Zvedel sem, da je graščinski lovec zbolel; je li to resnično?“ B: „Zbolel ravno ni, ampak včeraj je bil pri sodišču in je moral pred sodnikom cele pol ure resnico govoriti in to ga je tako zdelalo, da danes ni za nič.“

Pri najemanju stanovanja. Gospod: „Glasovirja pa nimate v sobi!“ — Gospodinja: „Glasovirja sicer ne, imam pa pisalno mizo, ki je skoraj ravno taka —“

Uganke.

I. Rešite v.

1) Noter ima temo, zrak ali dno; 2) samoglasniki a, e, i, o, u.

Prav so jih rešili: Gorjup Anica v Rojano, Pustišek Mihael na Zdolah, Erman Števo v Št. Vidu nad Ljubljano in Agrež Jožef na Zdolah Obdarovan je takrat Pustišek Mihael.

II. Nove uganke.

1) Sto in sto dog, pa en obroč drži.
2) Ko je majhen, vlačí štiri, ko je velik, obrača zemljo, po smrti pa hodi v cerkev.

(Milanič Marija.)

3) Kdo sme pred cesarjem sedeti, pa celo pokrit?

(Pustišek Mihael.)

Čas zglasitve za darilo do 22. t. m.

Listnica uredništva.

M. P. na Zdolah. Poravnano vse do konca 1906. Starogorski. Spis smo hvaležno prejeli. O da bi storil vsak, ki je zmožen vsaj polovico tega, kar storite Vi za naš list! Nekarim se zdi žal pretežavno pošiljati novice na uredništvo. Radi vstrežemo Vaši želji.

Župnijska knjižnica pri novem sv. Antonu IV nadstropje nad zakristijo) e odprta: a) Vsako sredo od 4—5 pop. za šolsko mladino. b) Vsako nedeljo od 4 in pol do 5 in pol pop. za odrasle. Knjižnica ima že okolo 450 knjig raznovrstne vsebine. Čitateljev je nad 300. V spopolnitev in pomnožitev knjižnice se hvaležno sprejemajo darovi v knjigah in denarju.